

ห้องสมุด

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

การศึกษาความพึงพอใจด้านการให้บริการทางสุขภาพและด้านกิจกรรมการ
เรียนรู้ทางสุขภาพของนักเรียนต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของ
โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา
จังหวัดกำแพงเพชร

ชลธิชา	มาน้อย
ปิยะวรรณ	จันทร์สุข
ภาวิณี	อำเทศ
สุพัตรา	ม่วงทิม
เมทินทร์	มีสด

ภาคนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา การวิจัยเพื่อสุขภาพ (551461)

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคเรียนที่ 3 พ.ศ. 2549

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันลงทะเบียน.....1...S.A...2552.....
หมายเลข bib.....b.2696220.....
หมายเลข item.....1.4902299.....
เลขเรียกหนังสือ.....WA20.5.....

11522

2549

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากอาจารย์ สมเกียรติ ศรประสิทธิ์ ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จ สมบูรณ์ได้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาสาธาณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ,
ภกญ. เกตุณา พรหมน้อย ภาสัชกร 7 , นางศรีนวล ชุนพิลึก พยาบาลวิชาชีพ 7
และนายธนพล จันท์สุข อาจารย์ 2 ระดับ 7 ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือและตรวจสอบ
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครูและนักเรียน โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา
อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความ
ร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบ
และอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชลธิชา	มาน้อย
ปิยะวรรณ	จันท์สุข
ภาวิณี	อ่าเทศ
สุพัตรา	ม่วงทิม
เมธินทร์	มีสด

ชื่อเรื่อง	การศึกษาความพึงพอใจในด้านการบริการสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร
ผู้เขียน	ชลธิชา มาน้อย, ปิยะวรรณ จันทร์สุข, ภาวิณี อ่ำเทศ, สุปัตรา ม่วงทิม และ เมธิรินทร์ มีสด
ที่ปรึกษา	อาจารย์สมเกียรติ ศรีประสิทธิ์
ประเภทสารนิพนธ์	รายงานการศึกษาวิชาการวิจัยทางสุขภาพ (55146) ปริญญาสาธาณสุขศาสตร์บัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549

บทคัดย่อ

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดอำเภอทรายทองวัฒนาได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 จนถึงปัจจุบัน การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลทรายทองวัฒนาประจำปี 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนทุกแห่งผ่านตัวชี้วัดด้านสุขภาพ 10 ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยรวมของนักเรียนจากการประเมินพบว่า โรงเรียนบ้านหนองไผ่ได้รับคัดเลือกได้รับรางวัล "โรงเรียนได้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทอง" โรงเรียนบ้านศรีอุดมัญญาได้รับคัดเลือกได้รับรางวัล "โรงเรียนได้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับเงิน" และโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาวัฒนาได้รับคัดเลือกได้รับรางวัล "โรงเรียนได้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทองแดง" ซึ่งพบว่า โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาวัฒนาได้รับการประเมินมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในขั้นต่ำสุดโดยผ่านตัวชี้วัดเพียง 6 ข้อ แสดงถึง โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนามีการดำเนินการในด้านการบริการสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพยังไม่ดีพอ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการทางสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร และ ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพกับความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในด้านการบริการทางสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา

วัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 , 5 และ 6 จำนวน 57 คน การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้ χ^2 - test ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระหว่างเขต ระดับการศึกษาและการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาไม่มีความสัมพันธ์ต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และระดับความพึงพอใจด้านการกรรมการเรียนรู้สุขภาพโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระหว่างเขต ระดับการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาไม่มีความสัมพันธ์ต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และระดับความพึงพอใจด้านการกรรมการเรียนรู้สุขภาพโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระหว่างเขตการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนามีความสัมพันธ์ต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ข้อเสนอแนะ คือ ดังนั้น เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพมากขึ้น ทางโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพให้กว้างขวางให้นักเรียนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพด้วย

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
บัญชีตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
สมมุติฐาน	3
ขอบเขตในการศึกษา	3
คำถามงานวิจัย	3
ข้อตกลงในการศึกษา	4
ตัวแปรที่ต้องการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
กรอบแนวคิด	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	8
แนวคิดที่เกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	9
ความหมายของความพึงพอใจ	10
ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
ประชากร	22
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	23
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 4 ผลการวิจัย	26
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 5 บทสรุป	38
สรุปผลการศึกษา	40
การอภิปรายผลการศึกษา	42
ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้	43
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	44
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	47
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา	51
ภาคผนวก ค ประวัติย่อของผู้วิจัย	53

บัญชีตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	26
2. แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	27
3. แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านบริการสุขภาพ	29
4. แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความพึงพอใจ ของนักเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านบริการสุขภาพ	31
5. แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้	32
6. แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความพึงพอใจ ของนักเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	34
7. แสดงความสัมพันธ์ระดับการศึกษาระหว่างระดับความพึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านบริการสุขภาพ	34
8. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความพึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านบริการสุขภาพ	35
9. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกับระดับความพึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านบริการสุขภาพ	35
10. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความพึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	36
11. แสดงความสัมพันธ์ระดับการศึกษาระหว่างระดับความพึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	36
12. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกับระดับความพึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสของยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดนและนำโลกสู่การจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดโอกาสและภัยคุกคามต่อคุณภาพชีวิตของพลโลกในด้านต่างๆสังคมไทยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกจึงต้องปรับตัวเองด้วยการ “พัฒนาคน” ซึ่งหมายถึงการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนให้มีพื้นฐานในการคิดเรียนรู้ และทักษะในการจัดการและการดำรงชีวิตสามารถเผชิญหน้ากับปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นต้องปรับกระบวนการพัฒนาใหม่ไปพร้อมกับการสร้างโอกาสและหลักประกันให้ทุกส่วนในสังคมได้มีการร่วมคิด ร่วมกำหนดแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมติดตามประเมินผล โดยต้องให้คนไทยได้รับการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา กระบวนการเรียนรู้ และทักษะความรับผิดชอบต่อตนเอง รวมทั้งเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติได้ (กรมอนามัย:2547)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคม ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีสุขภาพแข็งแรง เป็นคนเก่ง คนดี มีระเบียบวินัย รู้หน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนนั้นควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชนซึ่งปัจจุบันมีประมาณร้อยละ 72 ของประชากรทั้งหมด โรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพเด็กและเยาวชนที่สำคัญอย่างยิ่ง (กรมอนามัย: 2546)

องค์การอนามัยโลก ภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงได้ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการจัดประชุม Inter – country Consultation on Health Promoting Schools เมื่อต้นเดือนธันวาคม 2540 ณ กรุงเทพมหานคร ที่ประชุมได้เสนอแนวคิด หลักการและเหตุผล การดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ทุกประเทศเห็นด้วยกับทั้งได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ การสร้างเครือข่ายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรวมทั้งทรัพยากรร่วมกัน (World Health Organization:1996)

สุขภาพกับการศึกษา เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปให้เกิดการประสานเอื้ออำนาจประโยชน์ และเกื้อกูลซึ่งกันและกันในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อ

กลุ่มเป้าหมายเด็กนักเรียนตั้งนั้นนับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมาแนวทางการพัฒนาเด็กวัยเรียนและเยาวชนมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้นทั้งในเชิงยุทธศาสตร์และเชิงเป้าหมาย โดยเฉพาะจาก 2 มิติสำคัญของนโยบายชาติ ประการหนึ่ง คือมิติแห่ง " การปฏิรูปการศึกษา " กล่าวถึง " การประกันคุณภาพการศึกษา " อีกประการหนึ่งคือ มิติแห่ง " การปฏิรูประบบสุขภาพ " กล่าวถึงการก่อสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจึงจำเป็นต้องที่จะต้องเร่งสร้างคุณภาพทั้งทางด้านศึกษาและสุขภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพแก่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีบรรลุตามความมุ่งหมายและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542มาตรา 6 " การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาเด็กไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ภูมิปัญญาความรู้ และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข " (กรมอนามัย:2547)

จังหวัดกำแพงเพชรได้ดำเนินการจัดทำโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2541 ถึงปัจจุบัน(พ.ศ. 2549) มีโรงเรียนเข้าร่วมดำเนินการโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทุกโรงเรียน จำนวน 462 โรงเรียน โดยดำเนินการถ่ายทอดแนวคิดแก่ ครูผู้บริหาร ครูอนามัยโรงเรียน ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยมีจุดมุ่งหมายพัฒนาโรงเรียนเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร:2547)

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดอำเภอทรายทองวัฒนาได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 จนถึงปัจจุบัน การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลทรายทองวัฒนาประจำปี 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนทุกแห่งผ่านตัวชี้วัดด้านสุขภาพ 10 ข้อ ซึ่งจะส่งผลต่อสุขภาพโดยรวมของนักเรียน จากการประเมินพบว่าโรงเรียนบ้านหนองไผ่ได้รับคัดเลือกได้รับรางวัล "โรงเรียนได้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทอง" โรงเรียนบ้านศรีอุดมธัญญาได้รับคัดเลือกได้รับรางวัล "โรงเรียนได้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับเงิน" และโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาวัฒนาได้รับคัดเลือกได้รับรางวัล "โรงเรียนได้มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทองแดง" ซึ่งพบว่า โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาวัฒนาได้รับการประเมินมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในขั้นต่ำสุดโดยผ่านตัวชี้วัดเพียง 6 ข้อ แสดงถึงโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนามีการดำเนินการในด้านกรบริการสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพยังไม่ดีพอ(โรงพยาบาลทรายทองวัฒนา:2549)

ดังนั้นคณะผู้ทำวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจ ในด้านการบริการสุขภาพและกิจกรรมการเรียนรู้ ในการดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อใช้เป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบในการ

ดำเนินงานโครงการนำไปใช้ ปรับปรุง และส่งเสริมการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.ศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการทางสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

2.ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพกับความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในด้านการบริการทางสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

สมมติฐานงานวิจัย

เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักเรียนในด้านการกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการบริการสุขภาพของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1.ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพกับความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

2. ประชากรที่ศึกษาได้แก่นักเรียนประถมชั้นปีที่ 4 , 5 และ 6 จาก โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา จำนวน 57 คน

3. ระยะเวลา ปีการศึกษา 2549 ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2550

4.ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ เพศ ระดับการศึกษา การเข้าร่วมเป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ตัวแปรตามคือ ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในด้านการบริการสุขภาพและกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อตกลงเบื้องต้นและข้อจำกัดในการทำการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านการบริการสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยผ่านกระบวนการตอบแบบสอบถาม โดยใช้ทฤษฎีวิจัยเชิงพรรณนาเป็นเครื่องมือในการสร้างและวิเคราะห์ ซึ่งใช้เวลาศึกษาค่อนข้างมาก แต่การศึกษามีระยะเวลาจำกัด จึงมุ่งศึกษาเฉพาะความพึงพอใจและ ไม่ได้ครอบคลุมถึงการนำรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพไปปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ

การกำหนดตัวแปร

- ตัวแปรต้น ได้แก่

1. เพศ
2. ระดับการศึกษา
3. การเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ

- ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความพึงพอใจของนักเรียนในด้านการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2. ความพึงพอใจของนักเรียน ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะหรือคำจำกัดความของคำที่ใช้ในงานวิจัย

1.โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและมีการดำเนินงานตาม 10 องค์ประกอบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

2.โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง โครงการที่จัดดำเนินการในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนมีความร่วมมือ ร่วมใจกันพัฒนาพฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการมีสุขภาพดีของทุกคนในโรงเรียน

3. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจให้คุณค่าต่อโครงการ และการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ

4. การดำเนินงานตามแผนงานและโครงการที่กำหนด หมายถึง การดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ ตาม 10 องค์ประกอบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้ได้ตามมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งได้แก่ นโยบายของโรงเรียน การบริหารจัดการในโรงเรียน โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ บริการอนามัยโรงเรียน สุขศึกษาในโรงเรียน โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียนโดยการร่วมมือกันของคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

5. ความพึงพอใจของนักเรียนในด้านการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบริการสุขภาพและการให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

6. ความพึงพอใจของนักเรียนในด้านการจัดการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการให้บริการทางสุขภาพและกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร และ ทราบถึง ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพกับความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

นอกจากนี้ยังใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สนใจจะศึกษาค้นคว้าวิจัยในรายละเอียดต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. ระดับการศึกษา
3. การเข้าร่วมเป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพ

ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อโครงการ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 2 ด้าน

1. การให้บริการทางสุขภาพ
2. กิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพ

บทที่ 2

ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

- 1.ทฤษฎีเกี่ยวกับ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 2.ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

1.1 ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2546) ได้กล่าวว่า โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เกิดจากข้อเสนอแนะของคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมสุขภาพและสุขศึกษาขององค์การอนามัยโลก ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน เพื่อตอบสนองต่อการป้องกันปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชนจากโรคไม่ติดต่อ ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งองค์การอนามัยโลกร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวคิด หลักการ แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พร้อมทั้งได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์การสร้างเครือข่ายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทรัพยากรร่วมกัน กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมอนามัยได้กำหนดเป็นกลยุทธ์หนึ่งของการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพได้ดำเนินงานในโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นสถานสุขภาพที่จะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการเรียน เพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่สามารถส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่เด็ก ครอบครัว บุคลากรของโรงเรียนและสมาชิกในชุมชน ดังนั้นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจึงเป็นจุดเริ่มต้นของความเป็นอยู่อย่างมีสุขภาพดีไม่เพียงแต่นักเรียนเท่านั้น แต่เพื่อชุมชนทั้งมวลด้วย โดยให้โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีบทบาท ดังนี้

1. พัฒนาสุขภาพอนามัยและการเรียนรู้ของนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน และสมาชิกชุมชนภายใต้การบริหารจัดการของโรงเรียน

2. ประสานการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุขและชุมชน เพื่อให้ผู้
 อยู่อาศัย ผู้ศึกษาผู้ที่ทำงานใน โรงเรียนชุมชน สามารถดูแลสุขภาพของตนเองและของผู้อื่นรวมทั้งมี
 พฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

สรุปว่าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็น โครงการที่มีแนวคิดร่วมกันในระดับโลก
 กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการรับแนวคิดมาดำเนินการ เพื่อใช้เป็นกลยุทธ์ใน
 การพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นอยู่อย่างมีสุขภาพดีของนักเรียน
 และประชาชนในชุมชน

1.2 ความหมายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังนี้
 อรรถ (2546) ให้ความหมาย โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง สถานที่เพิ่มความสามารถและการ
 รู้จักควบคุมดูแลตนเองของนักเรียนในการดูแลสุขภาพและการพัฒนาสุขภาพของตนเองให้ดีขึ้น
 เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามศักยภาพของตนเอง

องค์การอนามัยโลก (WHO,1998) ได้ให้คำจำกัดความของ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ
 โรงเรียนที่มีขีดความสามารถแข็งแรง มั่นคง ที่จะเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี เพื่อการอาศัย
 ศึกษา และทำงาน"

สำนักส่งเสริมสุขภาพ (2545) เรียบเรียงขึ้นคือ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือ โรงเรียนที่มี
 ความร่วมมือร่วมใจกัน พัฒนาพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพ อย่างสม่ำเสมอเพื่อการมี
 สุขภาพดีของทุกคนใน โรงเรียน

จากความหมายของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดังกล่าว สรุปได้ว่าโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
 หมายถึง โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีสุขภาพอนามัยดีเหมาะสมเพื่อการอยู่อาศัยและการทำงาน เป็น
 จุดเริ่มต้น ศูนย์รวมของการพัฒนาสุขภาพนักเรียน ครู บุคลากรทุกคนใน โรงเรียนและสมาชิกอื่นใน
 ชุมชนและเป็นศูนย์กลางในการสร้างเสริมความเข้าใจส่งเสริมให้ผู้ปกครอง บุคลากรในโรงเรียนและ
 ชุมชนร่วมกับหน่วยงาน องค์กร ในท้องถิ่นริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาสุขภาพนักเรียนและชุมชน

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

สำนักส่งเสริมสุขภาพ (2545) แนวคิดของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เป็นแนวคิดที่กว้างขวางครอบคลุมด้านสุขภาพ อนามัยในทุกแง่มุมของชีวิต ทั้งในโรงเรียนและชุมชน นั่นคือความร่วมมือกันผลักดันให้โรงเรียนใช้ศักยภาพทั้งหมดที่มี อยู่เพื่อพัฒนาสุขภาพของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนครอบครัวและชุมชน ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดูแลเอาใจใส่สุขภาพของตนเองและผู้อื่น ตัดสินใจและควบคุมสภาวะการณ์และสิ่งแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ จะเห็นได้ว่าแนวคิดดังกล่าวก่อให้เกิดโอกาสในการพัฒนานโยบาย ระเบียบ และโครงสร้างการส่งเสริมสุขภาพทุกเรื่อง ที่โรงเรียนและชุมชน สามารถดำเนินการร่วมกันการทำงานเป็นทีม โดยมีผู้นำที่เข้มแข็งทุก ส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตกลงกันในเป้าหมายต่างๆ ภายใต้งานการผสมผสานแนวคิดของการพัฒนาด้านการศึกษาและด้านสุขภาพ

สำนักส่งเสริมสุขภาพ (2547) โรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจะได้รับประโยชน์หลายประการดังนี้

โรงเรียนได้รับรู้แนวทางการส่งเสริมสุขภาพพร้อมคู่มือการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เกณฑ์มาตรฐานการประเมิน และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

นักเรียนได้รู้วิถีชีวิตในการสร้างพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งปลูกฝังให้เกิดการปฏิบัติตนที่จะนำไปสู่การมีสุขภาพดีตั้งแต่เด็กควบคู่ไปกับการศึกษา เพื่อให้เด็ก “ ดี เก่ง มีสุข “

ครู ผู้ปกครอง และสมาชิกชุมชนได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้เกิดทักษะการดูแลสุขภาพที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งด้าน ผลผลิต กระบวนการก่อให้เกิดผลดีต่อโรงเรียนในการรับการประเมินจากภายนอก

โรงเรียนมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนและองค์กรต่างๆเพิ่มขึ้น

ประโยชน์ดังกล่าวข้างต้น เป็นความท้าทายภายใต้เงื่อนไขที่จำกัดของทรัพยากร คนเวลา และงบประมาณของฝ่ายการศึกษา สาธารณสุข และท้องถิ่นทางเลือกที่เหมาะสมคือ” การบูรณาการความร่วมมือในเรื่องการศึกษาควบคู่ไปกับการมีสุขภาพดี ” โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ภาพลักษณ์ของเด็กวัยเรียน และเยาวชนไทยที่ เก่ง ดี และมีสุข

2. ความพึงพอใจ

2.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาพึงประสงค์ ผู้รายงานได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของความพึงพอใจ โดยมีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายทฤษฎีด้วยกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

มณี โปธิเสน (2543) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกยินดี เจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้นๆ

อเนก กลยน์ (2542) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือเจตคติต่อการทำงานนั้นๆ

สุพล (2540: 27) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นในลักษณะเชิงบวกของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการหรือได้รับสิ่งตอบแทนที่คาดหวังไว้

สุภลักษณ์ ชัยอนันต์ (2540: 17) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึกเป็นสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ในสิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ไม่เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมใดๆ นั้น

Vroom (1964) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็น ทักษะคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ ทักษะคิต้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และ ทักษะคิต้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจ

เทพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ (2540) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นภาวะของการมีอารมณ์ในทิศทางบวกที่มีผลเกิดขึ้น เนื่องจากการประเมินประสบการณ์ สิ่งที่เขาขาดหายไประหว่างการเสนอให้กับสิ่งที่ได้รับ จะเป็นรากฐานแห่งความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจได้

เฉลิมพล ต้นสกุล (2541) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทักษะคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นๆ ได้

อรรถพร (2546: 29) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติหรือ
พอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรม
พื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะ
เกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

สายจิตร์ (2546: 14) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่ง
เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อใดที่สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้
บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกทางบวกแต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งใดสร้างความรู้สึก
ผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

(เศกสิทธิ์, 2544: 6) พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์คือความพยายามที่จะขจัด
ความตึงเครียดหรือความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้คุณภาพในร่างกาย ซึ่งเมื่อมนุษย์สามารถ
ขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวได้แล้ว มนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ

2.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

สาริข ไสยสมบัติ (2534: 15) กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็น
ปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งเป็น
ปัจจัยสำคัญประการแรกที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าของงานบริการก็คือ จำนวนผู้มาใช้
บริการ ดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบ
ต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
บริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

จากความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่า หากบุคคลมีความพึงพอใจย่อมส่งผลต่อความ
เจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน ตลอดจนทำให้เกิดความศรัทธาในหน่วยงานต่อไป

2.3 ลักษณะความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการบริการมีความสำคัญต่อการดำเนินงานบริการเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ ซึ่งลักษณะทั่วไปมีดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2539: 24-37)

3.1 ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่ง
หนึ่งสิ่งใด บุคคลจำเป็นต้องปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความต้องการส่วน
บุคคลด้วยการโต้ตอบกับบุคคลอื่น และสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้แต่ละคนมีประสบการณ์
การรับรู้ เรียนรู้ สิ่งที่จะได้รับตอบสนองแตกต่างกันไป ในสถานการณ์การบริการก็เป็นเช่นเดียวกัน
บุคคลรับรู้หลายสิ่งหลายอย่างเกี่ยวกับการบริการ ไม่ว่าจะเป็นประเภทของการบริการ หรือคุณภาพ

ของการบริการ ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมผัสบริการต่างๆ หากเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการ โดยสามารถทำให้ผู้รับบริการได้รับสิ่งที่คาดหวังก็ย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีและพึงพอใจ

3.2 ความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริง ในสถานการณ์บริการ ก่อนที่ประชาชนจะมาใช้บริการใดก็ตามมักจะมีมาตรฐานของการบริการนั้นไว้ในใจอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งมีแหล่งอ้างอิงมาจากคุณค่าหรือเจตคติที่ยึดถือต่อการบริการ ประสบการณ์ดั้งเดิมที่เคยใช้บริการ

การบอกรับของผู้อื่น การรับทราบข้อมูล การรับประกันบริการจากการโฆษณา การให้คำมั่นสัญญาของผู้ให้บริการ เหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผู้รับบริการใช้เปรียบเทียบกับบริการที่ได้รับในวงจรของการให้บริการตลอด-ช่วงเวลาของความจริงสิ่งที่ผู้บริการได้รับรู้เกี่ยวกับการบริการก่อนที่จะได้รับบริการ หรือคาดหวังในสิ่งที่คาดว่าจะได้รับนี้มีอิทธิพลต่อช่วงเวลาการเผชิญความจริงหรือการพบปะระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการเป็นอย่างมาก เพราะผู้รับบริการจะประเมินเปรียบเทียบสิ่งที่ได้รับจริงในกระบวนการบริการที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ หากสิ่งที่ได้รับเป็นไปตามความคาดหวังถือเป็นการยืนยันที่ถูกต้องกับความคาดหวังที่มี ผู้รับบริการย่อมเกิดความพึงพอใจต่อการบริการดังกล่าว ทั้งนี้ช่วงความแตกต่างที่เกิดขึ้นจะชี้ให้เห็นระดับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจมากน้อยก็ได้ ถ้าข้อยืนยันเบี่ยงเบนไปในทางบวกแสดงถึงความพอใจ ถ้าไปในทางลบแสดงถึงความไม่พึงพอใจ

จากลักษณะของความพึงพอใจดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีอยู่ 2 ลักษณะคือ ความพึงพอใจที่เกิดจากอารมณ์ในขณะที่เข้ารับบริการ และความพึงพอใจที่ต้องพิจารณาในหลายๆ ด้าน

2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของผู้รับบริการต่อการให้-บริการ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการที่สำคัญๆ มีดังนี้

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539: 38-40)

4.1 สถานที่บริการ การเข้าถึงการบริการได้สะดวกเมื่อประชาชนมีความต้องการย่อมก่อให้เกิดความพึง-พอใจต่อการบริการ ทำเล ที่ตั้ง และการกระจายสถานที่บริการให้ทั่วถึง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจึงเป็นเรื่องสำคัญ

4.2 การส่งเสริมแนะนำการบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดขึ้นได้จากการได้ยินข้อมูลข่าวสารหรือบุคคลอื่นกล่าวขานถึงคุณภาพของการบริการไปในทางบวก ซึ่งหากตรงกับ

เชื่อถือที่มีก็จะมีความรู้สึกกับบริการดังกล่าวอันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้มีความต้องการบริการตามมาได้

4.3 ผู้ให้บริการ ผู้บริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติบริการล้วนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติ งานบริการ ให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจทั้งสิ้น ผู้บริหารการบริการที่วางนโยบายการบริการ โดยคำนึงถึง-ความสำคัญของประชาชนเป็นหลักย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจได้ง่ายเช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงานบริการที่ตระหนักถึงประชาชนเป็นสำคัญ แสดงพฤติกรรมการบริการและสนองบริการที่ลูกค้าต้องการด้วยความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

4.4 สภาพแวดล้อมของการบริการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการบริการมีอิทธิพลต่อความพึง-พอใจของลูกค้า ลูกค้ามักชื่นชมสภาพแวดล้อมของการบริการเกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคารสถานที่ ความ-สวยงามของการตกแต่งภายในด้วยเฟอร์นิเจอร์และการให้สีสันทน การจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนตลอดจนการออกแบบวัสดุ เครื่องใช้งานบริการ จดหมาย ซองจดหมาย เป็นต้น

4.5 กระบวนการบริการ วิธีการนำเสนอบริการ ในกระบวนการบริการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความ-พึงพอใจให้กับประชาชน ประสิทธิภาพของการจัดการ ระบบการบริการ ส่งผลให้การปฏิบัติงานบริการแก่ลูกค้ามีความคล่องตัวและสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ เช่น การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาจัดระบบข้อมูลของการสำรองห้องพัก โรงแรม หรือสายการบิน การใช้เครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติ การใช้ระบบโทรศัพท์อัตโนมัติในการรับ-โอนสายในการติดต่อองค์การต่างๆ การประชุมทาง-โทรศัพท์ การติดต่อทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

จากปัจจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผันแปรไปตามปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับความคาดหวังของบุคคลในแต่ละสถานการณ์ ช่วงเวลาหนึ่งบุคคลอาจจะไม่พอใจต่อสิ่งหนึ่งเพราะไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แต่ในช่วงหนึ่งหากสิ่งที่คาดหวังไว้ได้รับการตอบสนองอย่างถูกต้อง บุคคลก็สามารถเปลี่ยนความรู้สึกเดิมต่อสิ่งนั้นได้อย่างทันทีทันใด นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่สามารถแสดงออกในระดับมากน้อยได้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของ-การประเมินสิ่งที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวังไว้ ส่วนใหญ่ประชาชนจะใช้เวลาเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบความคาดหวังจากบริการต่างๆ

กฤษดา โขติมุกตะ (2538, หน้า 50-51) ได้เสนอแนวความคิดว่า ปัจจัยที่มีผลและเป็นสาเหตุให้ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจในบริการ ซึ่งครอบคลุมงานบริการ และสอดคล้องปัจจัยพื้นฐานของ อดิ และแอนเดอร์สันประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยด้านระบบการให้บริการ หมายถึง องค์ประกอบและเครือข่ายที่สัมพันธ์กันของกิจกรรมบริการต่างๆ ได้แก่

1.1 ความสะดวกสบายในแง่ใจของการใช้บริการ ซึ่งจะดูความยากง่าย และความมากน้อยของเงื่อนไขที่ทำให้เกิดสิทธิในการใช้บริการ หากเงื่อนไขน้อยจะมีโอกาสเกิดความพึงพอใจสูง

1.2 ความพอเพียงทั่วถึงของการให้บริการ จะพิจารณาจากปริมาณของการให้บริการนั้น ว่า มีความครอบคลุมพื้นที่หรือกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง

1.3 การมีคุณค่าใช้ประโยชน์ของบริการที่ได้รับ จะพิจารณาผลลัพธ์ของบริการ (Out-come of service) ที่ถูกผลิตออกมาในขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินการนั้นๆ ว่า มีการใช้สอยหรือประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ (user) มากน้อยเพียงใด

1.4 ความคุ้มค่ายุติธรรมในราคาของการบริการที่ให้ หมายถึง ความเหมาะสมหรือไม่กับราคา จำนวนค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บ

1.5 ความก้าวหน้าและการพัฒนาระบบบริการ เมื่อเปรียบเทียบกับอดีตที่ดีขึ้นในเชิงปริมาณและคุณภาพมากน้อยขนาดไหน

2. ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ คือ ขั้นตอนต่างๆ ของการให้บริการที่ต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้นของกิจกรรมการบริการ (Final work flow) ประกอบด้วย

2.1 ความสะดวกของการติดต่อขอใช้บริการ ได้แก่ ความง่ายของการขอใช้บริการ

2.2 ความรวดเร็วของขั้นตอนการให้บริการ ได้แก่ ความมากน้อยของจำนวนขั้นตอนและ ความรวดเร็วของการดำเนินขั้นตอนต่างๆ ที่ประหยัดเวลา

2.3 ความสม่ำเสมอต่อเนื่องของบริการที่ให้ ได้แก่ อันตรายที่เกิดจากระบวนการให้บริการ

3. ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ได้แก่ บุคลากร เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในกิจกรรมการบริการของสถานบริการนั้น

3.1 ความเอาใจใส่ในงานของเจ้าหน้าที่ หมายถึง ความสนใจและตั้งใจทำงานในหน้าที่ให้บริการ

3.2 ความเสมอภาคของการให้บริการ หมายถึง การแสดงออกต่อผู้มาใช้บริการในลักษณะ-ยิ้มแย้ม แจ่มใสหรือบึ้งตึง รวมถึงการพูดจาแบบสุภาพอ่อนโยนหรือกระด้าง หยาบคาย เป็นต้น

3.3 ความซื่อสัตย์สุจริตของผู้ให้บริการ หมายถึง ความไว้นเนื้อเชื่อใจได้และตรงไปตรงมาต่อเจ้าหน้าที่ให้การบริการ โดยไม่เรียกร้อยประโยชน์ใดๆ จากผู้ใช้บริการ

2.3 ทฤษฎีความพึงพอใจ

เป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่มีผลต่อความพึงพอใจจากการศึกษา พงจะสรุปได้มีทฤษฎีที่น่าสนใจ ดังนี้

(1) ทฤษฎีของเฮิร์ท เบิร์ก (Frederick Herzberg Theory , 1959) สาระสำคัญของทฤษฎีนี้คือ

1.1 ความต้องการของคนที่จะหลีกเลี่ยงความไม่สบายต่างๆ และความเจ็บปวด (Animalistic Needs) สิ่งเหล่านี้เรียกว่า Hygiene factors

1.2 ต้องการที่จะเจริญเติบโตและพัฒนาทางด้านจิต ความต้องการนี้จะสัมพันธ์กับสาระของงาน เช่น ความสามารถ สิ่งเหล่านี้เป็นความต้องการที่เรียกว่า Motivators และเมื่อเกิดขึ้นย่อมทำให้บุคคลนั้นเกิดความพึงพอใจ

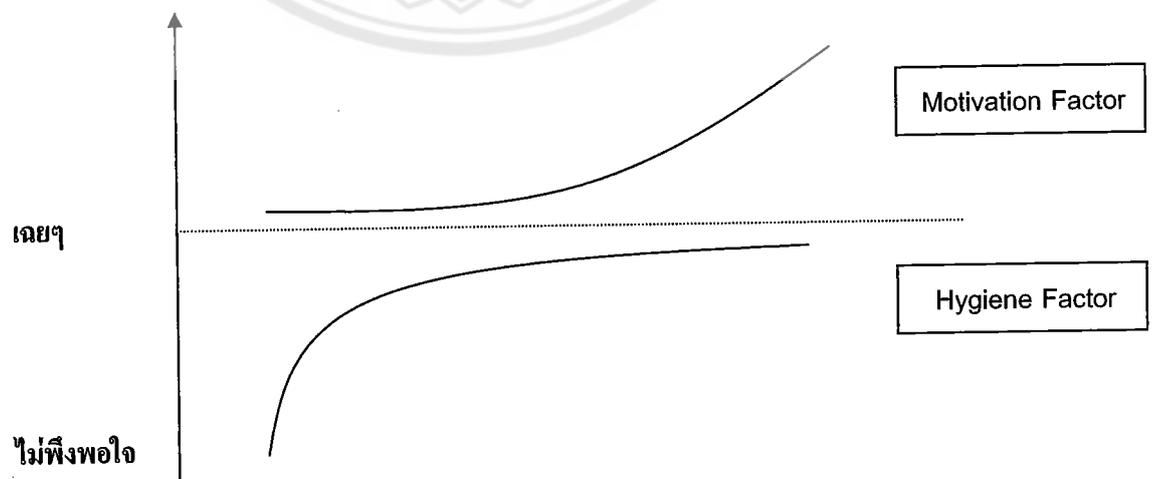
(2) ทฤษฎีของรูม (Vroom's Theory) สาระสำคัญมีดังนี้

2.1 บุคคลจะถูกกระตุ้นให้ทำอะไรนั้นเกิดจาก สิ่งที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ หรือสนองความต้องการของเขา และความต้องการนั้นเป็นสิ่งของ

2.2 บุคคลจะพึงพอใจในงาน ถ้างานนั้นเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ การกระตุ้นความพึงพอใจในงาน โดยใช้รางวัลหรือสิ่งตอบแทน จะทำให้คนเกิดความพึงพอใจขึ้น

สรุปแนวคิดของรูม (Vector H. Vroom , 1964) พบว่า ความพึงพอใจเกิดจาก ความพึงพอใจของเขากับการกระทำของงานที่เขาทำอยู่ ดังนั้นตัวการกระทำ (Performance) เป็นตัวกำหนดความพึงพอใจในงานได้

ระดับความสนใจและพอใจในงาน

ทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงที่ผู้รายงานจะนำเสนอ คือ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน แต่ความต้องการนั้นเป็นลำดับขั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้ (Maslow:1970)

(1) มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

(2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอื่นต่อไป ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

(3) ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนอง ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอนตามลำดับขั้นจากต่ำไปสูง ดังนี้

ก. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

ข. ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้วมนุษย์จะต้องการในขั้นสูงต่อไป คือ เป็นความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคตซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

ค. ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belonging Needs) หลังจากที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วก็จะมีความต้องการสูงขึ้นอีก คือ ความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

ง. ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตนเอง อยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

จ. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนั้น

จากสาระสำคัญของทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์สรุปได้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ชั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน การมุ่งใจตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และความต้องการในแต่ละชั้นจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในลำดับนั้นๆ

2.4 การวัดความพึงพอใจ เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ สำหรับวัดตัวแปรทั้งหมด โดยที่ผู้วิจัยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับ ข้อคำถามที่เป็นข้อความเชิงบวก (Positive) และข้อความเชิงลบ (Negative) ที่สร้างขึ้น จึงได้กำหนดการให้คะแนนบนมาตรวัด ตัวแปรทั้งหมด ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความรู้สึกข้อความเชิงลบและข้อความเชิงบวก

ข้อความเชิงบวก (Positive statements)		คะแนน (Scoring)	ข้อความเชิงลบ (Negative statements)		คะแนน (Scoring)
มากที่สุด	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	น้อย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
มาก	เห็นด้วย	4	น้อยที่สุด	ไม่เห็นด้วย	4
ปานกลาง	ค่อนข้างเห็นด้วย	3	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	3
น้อยที่สุด	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	2	มาก	ค่อนข้างเห็นด้วย	2
น้อย	ไม่เห็นด้วย	1	มากที่สุด	เห็นด้วย	1
ไม่จริงเลย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0	จริงที่สุด	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0

2.5 การแปลความหมาย ความพึงพอใจ แบบ Best :1977 โดยที่ผู้วิจัยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความรู้สึก แล้วนำมาแปลความหมายเป็นระดับความพึงพอใจ ดังนี้

$$\text{ระดับความพึงพอใจ} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับขั้นความพึงพอใจ}}$$

วิจัยที่เกี่ยวข้อง

นวนปรงค์ (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัย พบว่าความเหมาะสมของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ซึ่งได้แก่คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ส่วนคู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีความเหมาะสมในระดับมาก งบประมาณมีความเหมาะสมในระดับน้อย ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน การกำหนดนโยบายด้านส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน การค้นหาปัญหา ความต้องการด้านสุขภาพ การจัดทำแผนงาน / โครงการด้านส่งเสริมสุขภาพ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบในการดำเนินที่สำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ขาดการนิเทศติดตาม ขาดการชี้แจงงานในรายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินงาน สนับสนุนคู่มือการดำเนินงานไม่เพียงพอ และที่สำคัญคือได้รับงบประมาณน้อย

ฉลอง (2546) ซึ่งได้รายงาน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลห้วยคด (บ้านชุมทหารวิทยา) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยคด จังหวัดอุทัยธานี ผลการประเมิน พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่าด้านประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ อยู่ในระดับมากและด้านความพร้อมและคุณภาพปัจจัยของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ด้านผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินสูงกว่าด้านอื่นๆและด้านความพร้อมและคุณภาพของปัจจัยโครงการมีผลการประเมินต่ำกว่าด้านอื่นๆ

สุรพงศ์ แสงสำลี (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข่าวสาร ทักษะสติ และความ พึ่งพอใจ ในการใช้บริการของสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรชนาวมินทรราชินีกับสถานีอนามัยทั่วไป ในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยโดยรวมพบว่า ปัจจัยทางด้านเพศ อาชีพที่แตกต่างกัน จะมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และสถานีอนามัยทั่วไปที่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยทางด้าน อายุ การศึกษา ที่แตกต่างกันจะมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานีอนามัยเฉลิมพระ

เกียรติฯ และสถานีนามัยทั่วไปที่ไม่แตกต่างกันปัจจัยทางด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ ที่แตกต่างกันกล่าวคือ เพศหญิง อายุ 30-39 ปี การศึกษา ประถมศึกษา อาชีพ เกษตร, รับจ้างทั่วไป มีทัศนคติที่ดีต่อสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และสถานีนามัยทั่วไปมากที่สุด ประชาชนมีทัศนคติต่อสถานีนามัยเฉลิม-พระเกียรติฯ และสถานีนามัยทั่วไปในเชิงบวก โดยสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ ค่าเฉลี่ย 4.09 สถานีนามัยทั่วไป ค่าเฉลี่ย 3.99 3. ปัจจัยทางด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจในการให้บริการของสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และสถานีนามัยทั่วไปที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิง อายุ 30-39 ปี การศึกษา ประถมศึกษา อาชีพ เกษตร, รับจ้างทั่วไป มีความพึงพอใจมากที่สุดในการให้บริการของสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และสถานีนามัยทั่วไปมากที่สุด ประชาชนมีความพึงพอใจในการบริการของสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และสถานีนามัยทั่วไปในระดับพอใจ โดยสถานีนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ ค่าเฉลี่ย 3.92 สถานีนามัยทั่วไป ค่าเฉลี่ย 3.90

โสภณ พงศ์สุพัต (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพร จังหวัดชุมพร จากการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยในมีความพึงพอใจต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพรอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เพียงปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับรายได้มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพร แต่ยักรวมถึงปัจจัยทางด้านผู้ให้บริการ ปัจจัยทางด้านคุณภาพบริการ และปัจจัย ทางด้านการเข้าถึงบริการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพรด้วย

วรรัตน์ ภาพยนตร์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการค้าเงินงาน โรงพยาบาลในกำกับของรัฐตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และความพึงพอใจของผู้รับบริการ: กรณีศึกษาโรงพยาบาล คูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานโรงพยาบาลในกำกับของรัฐตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พบว่า เจ้าหน้าที่เห็นด้วยปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นดังนี้ ด้านการจัดโครงสร้างเจ้าหน้าที่เห็นด้วยปานกลาง ด้านการจัดทีมงาน และการพัฒนาทีมงานเจ้าหน้าที่เห็นด้วยมาก และด้านการจัดระบบการสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เห็นด้วยปานกลาง ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานโรงพยาบาลในกำกับของรัฐ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจปานกลางประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดได้แก่ ความสะดวกสบายโดยทั่วไป (Mean = 3.80) รองลงมาได้แก่ การซักประวัติ (Mean = 3.58) และกริยามารยาทของเจ้าหน้าที่อื่น ๆ (Mean = 3.53) 4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของ

ผู้รับบริการ พบว่า เพศ อายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการรับบริการ แต่สถานภาพสมรส อาชีพ และสถานภาพของผู้รับบริการที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการรับบริการอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

จรรยา รั้วเหลือง (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในงานบริการ ฝ่ายทะเบียนของสำนักงานเขตบางขุนเทียน ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาในด้านปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนในงานบริการฝ่ายทะเบียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการศึกษาครั้งนี้ ข้อเสนอแนะให้ทางสำนักงานเขตและทางกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญในเรื่องการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานบริการของฝ่ายทะเบียนในเรื่องต่างๆ โดยมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้รับข้อมูล ข่าวสาร และมีความรู้เกี่ยวกับงานทะเบียนเพิ่มมากขึ้น โดยอาจเป็นการจัดลงพื้นที่ทำการ ประชาสัมพันธ์เสาร์แรกของเดือนในแต่ละหมู่บ้าน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้ มากขึ้น และควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ กฎระเบียบให้เป็นปัจจุบันเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ประชาชน ผู้รับบริการและการพัฒนาการบริการให้มีคุณภาพ อีกทั้งควรจัดการบริการ โดยนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับบริการ เช่น นโยบายการให้บริการแบบ One Stop Service หรือการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการในช่วงวันแรกของสัปดาห์ที่จะมี ผู้รับบริการมารับบริการอย่างหนาแน่น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าในการศึกษาการดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในด้านผลผลิตคือนักเรียน ต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อ หาความเหมาะสมของรูปแบบด้านการบริการสุขภาพ และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เหมาะสมอันเป็นแนวทางความสำเร็จของของการปฏิรูปการศึกษาและปฏิรูประบบสุขภาพนำไปสู่การบรรลุถึงปรัชญาการ พัฒนา “คน ” อย่างแท้จริงเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินโครงการต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนด้านการบริการสุขภาพและด้านกิจกรรมของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Discriptive Reserch) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในด้านบริการสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร โดยวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบงานวิจัย

เป็นแบบวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการทางสุขภาพ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านกิจกรรมการให้ความรู้ทางสุขภาพและ ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพกับความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

3.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 , 5 และ 6 ของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา จำนวน 67 คน คัดเลือกการกำหนดตัวอย่างในกรณีที่มีประชากรขนาดเล็ก ใช้สูตรข้างอิง ได้เท่ากับ 57 คนดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{NZ_{d/2}^2 \pi(1-\pi)}{Z_{d/2}^2 \pi(1-\pi) + (N-1)d^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = ประชากร = 67 คน

π = ค่าสัดส่วนของตัวแปรในโครงการ = 0.60

d = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการประมาณค่าสัดส่วน คือ 0.05
 Z = ค่ามาตรฐานภายใต้โค้งปกติซึ่งมีค่าสอดคล้องกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด
 Z = 95% $Z_{d/2} = 1.96$

$$\begin{aligned} \text{นักเรียน } n &= \frac{(67)(1.96)^2(0.60)(1-0.60)}{(1.96)^2(0.60)(1-0.60) + (67-1)(0.05)^2} \\ &= \frac{(67)(3.84)(0.60)(0.4)}{(3.84)(0.60)(0.4) + (66)(0.0025)} \\ &= \frac{61.75}{1.09} \\ &\approx 57 \text{ คน} \end{aligned}$$

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ

- ด้านบริการสุขภาพ มีจำนวน 10 ข้อ
- ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีจำนวน 10 ข้อ

มีคำตอบให้เลือกคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย มีลักษณะการวัดเป็นการประเมินค่า (Likert Scale Rating scale)

- มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
- มาก	ให้	4	คะแนน
- ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
- น้อย	ให้	2	คะแนน
- น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ห้องอ่านหนังสือ คณะศึกษารณสุขศาสตร์

การแปลความหมาย ความพึงพอใจ แบบ Best :1977

$$\begin{aligned} \text{ระดับความพึงพอใจ} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับชั้นความพึงพอใจ}} \\ &= \frac{5 - 0}{2} = 2.5 \end{aligned}$$

แบ่งความพึงพอใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมาก	มีคะแนนมากกว่า	2.6 - 5
พึงพอใจน้อย	มีคะแนนระหว่าง	1 - 2.5

3.4 การสร้างเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นจากการพัฒนาแบบสอบถามของสำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข

3.4.1 หาความเที่ยงในเนื้อหา (content vlidation) คณะผู้ศึกษานำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 3 ท่านพิจารณาความเที่ยงตรงในเนื้อหา และความครอบคลุม ความชัดเจน และนำเครื่องนั้นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ และคำนวณค่าความถูกต้องตามเนื้อหา IOC = 0.54

3.4.2 หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด จำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำผลที่ได้ไปหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Cronbach Alpha Formula ด้านการบริการสุขภาพเท่ากับ และด้านความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ เท่ากับ 0.94

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือราชการติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนนุบาลทรายทองวัฒนา ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5 , 6 ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และติดตามรวบรวม แบบสอบถาม
3. ตรวจสอบนับคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

3.6 สถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยกำหนดให้นักเรียนในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลทรายทองวัฒนา เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

- 1.การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
- 2.การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการสุขภาพ ใช้ เฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3.การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านเรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพ ใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4.การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไปได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาและการเป็นคณะกรรมการกับความพึงพอใจที่มีต่อนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ใช้ ค่าไคสแควร์

1. ค่าเฉลี่ยคำนวณจากสูตร

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

X = ค่าเฉลี่ย

X = ค่าความพึงพอใจ

N = กลุ่มตัวอย่าง

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคำนวณจากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ค่าคะแนนแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum$ แทน ผลรวม

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. การตรวจสอบสมมติฐานโดย Chi-square

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้จำแนกการนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียน ในด้านการบริการสุขภาพ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียน ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป และความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 2 แสดง จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
1.1 ชาย	25	43.85
1.2 หญิง	32	56.15
รวม	57	100
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4	19	33.33
ประถมศึกษาปีที่ 5	18	31.58
ประถมศึกษาปีที่ 6	20	35.09
รวม	57	100
การเป็นคณะกรรมการสุขภาพ		
เป็นกรรมการ	25	43.86
ไม่เป็น	32	57.14
รวม	57	100

จากตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาจำนวน 57 คนผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 25 คนร้อยละ 43.85 เพศหญิง จำนวน 32

คน ร้อยละ 56.15 ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 คน ร้อยละ 33.33 ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 18 คน ร้อยละ 31.58 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน ร้อยละ 35.09 เป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน จำนวน 25 คน ร้อยละ 43.86 ไม่เป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนจำนวน 22 คน ร้อยละ 57.14

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียน ในด้านการบริการสุขภาพ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ รายข้อ

ข้อ	X	S.D.
1. การช่วยเหลือจากโรงเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาสุขภาพ	3.07	1.116
2. การจัดให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันจากโรงเรียนเมื่อไม่ได้นำอาหารกลางวันมารับประทาน	2.81	1.187
3. การจัดให้นักเรียนได้รับอาหารเสริมต่างๆอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	2.96	1.224
4. การฝึกให้นักเรียนแปรงฟันถูกวิธีหลังอาหารกลางวัน	2.79	1.250
5. การดูแลนักเรียนภายในโรงเรียนไม่ให้มีเหา	3.09	1.123
6. การสอนให้รู้จักการดูแลสุขภาพและ การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เป็นโทษต่อสุขภาพให้กับนักเรียน	3.09	1.138
7. การจัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียนสัปดาห์ละ 3 ครั้งๆละ 30 นาที	3.02	1.188
8. การจัดโรงเรียนให้เป็นสถานที่เขตปลอด บุหรี่ และการคุ้มครองคุ้มครองที่มีแอลกอฮอล์	3.05	1.202
9. การส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.00	1.254
10. การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆไปของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ ป้องกันโรคและอันตรายที่อาจเกิดขึ้น	3.07	1.252
11. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการรักษาฟันให้แข็งแรงและการแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้อง แก่นักเรียน	3.26	1.078

คณะสาธารณสุขศาสตร์

ข้อ	X	S.D.
12. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการกินอาหารสุก สะอาด ปราศจากสารอันตรายและหลีกเลี่ยงอาหารรสจัด สีสันฉูดฉาดแก่นักเรียน	2.82	1.269
13. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการล้างมือให้สะอาดก่อนและหลังกินอาหาร และหลังการขับถ่าย แก่นักเรียน	2.88	1.310
14. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องโทษของ บุหรี่ สุรา สารเสพติด การพนัน แก่นักเรียน	3.18	1.255
15. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แก่นักเรียน	2.86	1.260
16. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการรักษาโรคเรื้อรังการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยภายในบ้าน	2.86	1.394
17. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการสร้างสัมพันธ์ในครอบครัวให้อบอุ่น แก่นักเรียน	3.25	1.327
18. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ	3.33	1.215
19. การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม หลีกเลี่ยงการใช้สิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ	2.70	1.195
20. การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	2.77	1.310

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียน โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 18 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.33 คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ข้อ 11 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 คือ การสร้างความรู้และความเข้าใจเรื่องการรักษาฟันให้แข็งแรงและการแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้อง และน้อยที่สุดคือ ข้อ 19 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม หลีกเลี่ยงการใช้สิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบริการ
สุขภาพ จำนวน 57 คน

คนที่	คะแนน	ความพึงพอใจบริการสุขภาพ
1	31	มาก
2	31	มาก
3	35	มาก
4	32	มาก
5	28	มาก
6	27	มาก
7	31	มาก
8	34	มาก
9	35	มาก
10	33	มาก
11	28	มาก
12	27	มาก
13	28	มาก
14	34	มาก
15	32	มาก
16	33	มาก
17	30	มาก
18	24	น้อย
19	28	มาก
20	33	มาก
21	29	มาก
22	23	น้อย
23	31	มาก
24	36	มาก
25	31	มาก
26	26	มาก
27	25	น้อย
28	32	มาก

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบริการ
สุขภาพ จำนวน 57 คน (ต่อ)

คนที่	คะแนน	ความพึงพอใจด้านบริการสุขภาพ
29	35	มาก
30	31	มาก
31	30	มาก
32	33	มาก
33	21	น้อย
34	26	มาก
35	34	มาก
36	31	มาก
37	31	มาก
38	28	มาก
39	28	มาก
40	25	น้อย
41	31	มาก
42	33	มาก
43	36	มาก
44	32	มาก
45	33	มาก
46	27	มาก
47	19	น้อย
48	30	มาก
49	37	มาก
50	30	มาก
51	29	มาก
52	23	มาก
53	26	มาก
54	39	มาก
55	29	มาก
56	27	มาก
57	26	มาก

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้คำนวณหาจำนวนคนและค่าร้อยละดังปรากฏในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละ ของระดับความพึงพอใจ ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบริการสุขภาพ

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก (26-50)	51	89.49
น้อย (1-25)	6	10.51
รวม	57	100

จากตารางที่ 6 พบว่านักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนามีระดับความพึงพอใจ ต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับน้อย จำนวน คน คิดเป็น ร้อยละ 89.49 และ 10.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 57 คน

คนที่	คะแนน	ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้
1	35	มาก
2	24	น้อย
3	29	มาก
4	30	มาก
5	29	มาก
6	23	น้อย
7	32	มาก
8	27	มาก
9	31	มาก
10	32	มาก
11	31	มาก
12	29	มาก
13	22	น้อย
14	24	น้อย
15	26	มาก
16	40	มาก
17	21	น้อย
18	26	มาก
19	32	มาก
20	36	มาก
21	25	น้อย
22	29	มาก
23	29	มาก
24	29	มาก
25	28	มาก
26	31	มาก
27	30	มาก
28	32	มาก

ตารางที่ 8 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 57 คน (ต่อ)

คนที่	คะแนน	ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้
29	28	มาก
30	34	มาก
31	30	มาก
32	30	มาก
33	24	น้อย
34	29	มาก
35	29	มาก
36	33	มาก
37	26	มาก
38	27	มาก
39	33	มาก
40	34	มาก
41	39	มาก
42	21	น้อย
43	28	มาก
44	19	น้อย
45	27	มาก
46	30	มาก
47	20	น้อย
48	26	มาก
49	38	มาก
50	26	มาก
51	31	มาก
51	21	น้อย
53	23	น้อย
54	28	มาก
55	31	มาก
56	30	มาก
57	26	มาก

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้คำนวณหาจำนวนคนและค่าร้อยละดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละ ของระดับความพึงพอใจ ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก (26-50)	45	78.95
น้อย (1-25)	12	21.05
รวม	57	100

จากตารางที่ 9 พบว่านักเรียนในเขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลทรายทองวัฒนามีระดับความพึงพอใจ ต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับน้อย จำนวน คน คิดเป็น ร้อยละ 78.95 และ 21.05 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไปและความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพ

ตารางที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านบริการสุขภาพ

เพศ	ความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพ		รวม	X2- test	p-value
	มาก	น้อย			
ชาย	28	4	25	1.66	< 0.05
หญิง	23	2	32		
รวม	51	6	57		

P -value < 0.05

จากตารางที่ 10 พบว่าเพศกับระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการสุขภาพไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบริการสุขภาพ

ระดับการศึกษา	ความพึงพอใจต่อด้านบริการสุขภาพ		รวม	X2- test	p-value
	มาก	น้อย			
ป.4	16	3	19	0.515	< 0.05
ป.5	17	1	18		
ป.6	18	2	20		
รวม	51	6	57		

P-value < 0.05

จากตารางที่ 11 พบว่าอายุกับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านบริการสุขภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกับความ
พึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการสุขภาพ

การเป็น คณะกรรมการ สุขภาพ	ความพึงพอใจต่อด้านบริการสุขภาพ		รวม	X2- test	p-value
	มาก	น้อย			
เป็น	23	2	25	0.36	< 0.05
ไม่เป็น	28	4	32		
รวม	51	6	57		

P -value < 0.05

จากตารางที่ 12 พบว่าการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ มีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านบริการสุขภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไปและความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพ
 ตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียน
 ส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

เพศ	ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้		รวม	X2- test	p-value
	มาก	น้อย			
ชาย	20	5	25	0.101	< 0.05
หญิง	25	7	32		
รวม	45	12	57		

P-value < 0.05

จากตารางที่ 13 พบว่าเพศกับระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระดับการศึกษาระหว่างกับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ
 โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

ระดับการศึกษา	ความพึงพอใจต่อด้านกิจกรรมการเรียนรู้		รวม	X2- test	p-value
	มาก	น้อย			
ป.4	16	3	19	0.742	< 0.05
ป.5	13	5	18		
ป.6	16	4	20		
รวม	45	12	57		

P-value < 0.05

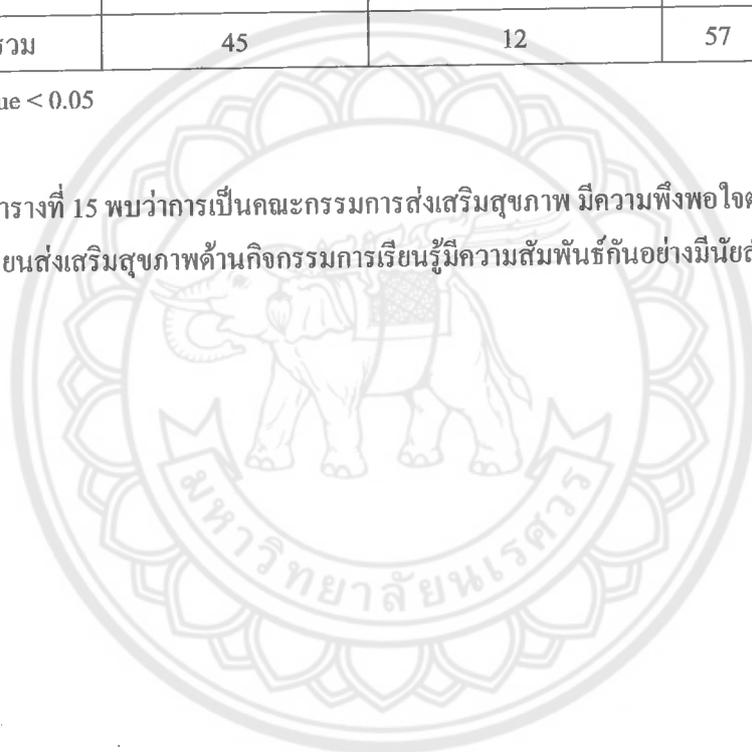
จากตารางที่ 14 พบว่าอายุกับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริม
 สุขภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพกับความพึงพอใจการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้

การเป็น คณะกรรมการ สุขภาพ	ความพึงพอใจต่อด้านกิจกรรมการเรียนรู้		รวม	X ² - test	p-value
	มาก	น้อย			
เป็น	23	2	25	4.55	< 0.05 ✓
ไม่เป็น	22	10	32		
รวม	45	12	57		

P-value < 0.05

จากตารางที่ 15 พบว่าการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ มีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Discriptive Reserch) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการทางสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีแนวทางในการศึกษาค้นคว้า สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการทางสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

2. ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพกับความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในด้านการบริการทางสุขภาพและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6 จาก โรงเรียนอนุบาลทรายทอง อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 67 คน คัดเลือกการกำหนดตัวอย่างในกรณีที่มีประชากรขนาดเล็ก ใช้สูตร อ่างอิง ได้เท่ากับ 57 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ได้จากการสุ่มจากประชากรจากนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 , 5 และ 6 โรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัด กำแพงเพชร โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 57 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็น แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อนำมาหาความสัมพันธ์ตามวัตถุประสงค์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตาม วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อ โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ
  - ด้านบริการสุขภาพ มีจำนวน 10 ข้อ
  - ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีจำนวน 10 ข้อ

สร้างตามแบบการวัดความพึงพอใจของ ลิเคิร์ต (Rating scale) กำหนดให้ผู้ตอบ แบบสอบถามเลือกตอบตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นที่ระบุในข้อคำถามโดยกำหนดให้มี คะแนน 5 ระดับ

เครื่องมือนี้คณะผู้ศึกษาได้นำไปหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยอาจารย์ผู้ควบคุม รายงานการศึกษาค้นคว้า และผู้ทรงคุณวุฒิคือ ภกญ. เกตุณา พรหมน้อย เกสัชกร 7 นางศรีนวล ขุนพิลึก พยาบาลวิชาชีพ 7 และนายธนพล จันทร์สุข อาจารย์ 2 ระดับ 7 เพื่อ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุงทั้งเนื้อหา และภาษาที่ใช้ แล้วนำไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 , 5 และ 6 โรงเรียนอนุบาลศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัด สุโขทัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือราชการติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และติดตามรวบรวม แบบสอบถาม
3. ตรวจสอบคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยกำหนดให้นักเรียนเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบริการสุขภาพ ใช้ เฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านเรื่องกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพ ใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาและการเป็นคณะกรรมการกับความพึงพอใจที่มีต่อนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ใช้ค่าไคสเคิร์ฟ

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ของโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านการบริการทางสุขภาพ ด้านกิจกรรมการให้ความรู้ทางสุขภาพและศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ เพศ ระดับการศึกษา และการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 67 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดย

ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและนำมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาจำนวน 57 คนผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 25 คน ร้อยละ 43.85 เพศหญิง จำนวน 32 คน ร้อยละ 56.15 ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 คน ร้อยละ 33.33 ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 18 คน ร้อยละ 31.58 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน ร้อยละ 35.09 เป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน จำนวน 25 คน ร้อยละ 43.86 ไม่เป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนจำนวน 32 คน ร้อยละ 57.14

2. ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

นักเรียนในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลทรายทองวัฒนามีความพึงพอใจต่อโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดังนี้

นักเรียนโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชรมีความพึงพอใจต่อการดำเนิน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 18 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ข้อ 11 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 คือ การสร้างความรู้และความเข้าใจเรื่องการรักษาฟันให้แข็งแรงและการแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้อง และน้อยที่สุดคือ ข้อ 19 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้จิตสำนึกต่อส่วนรวม หลีกเลี่ยงการใช้สิ่งทีก่อให้เกิดมลภาวะ

3. จากการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไปและความพึงพอใจ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้รับบริการ พบว่า

3.1 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาที่มีเพศแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.2 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.3 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาที่เป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.4 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาที่มีเพศแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.5 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3.6 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาที่มีการเป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพราะฉะนั้นนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องสุขภาพมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับความพึงพอใจด้านการบริการสุขภาพ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระหว่างเพศ ระดับการศึกษาและการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์ต่อ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และระดับความพึงพอใจด้านการกิจกรรมการเรียนรู้สุขภาพ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระหว่างเพศ ระดับการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์ต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา วรรัตน์ ภาพยนตร์ (2544) ได้กล่าวไว้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้รับบริการ พบว่า เพศ อายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการรับบริการและการศึกษาของสรรพศ์ แสงสำลี (2544) ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข่าวสารทัศนคติ และความ พึงพอใจในการให้บริการของสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษานวมินทราชินีกับสถานีนอนามัยทั่วไปในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยโดยรวมพบว่า ปัจจัยทางด้านเพศ อาชีพที่แตกต่างกันจะมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานีนอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และสถานีนอนามัยทั่วไปที่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยทางด้าน อายุ การศึกษา ที่แตกต่างกันจะมีการรับรู้ข่าวสาร

เกี่ยวกับสถานื่อนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และสถานื่อนามัยทั่วไปที่ไม่แตกต่างกันปัจจัยทางด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับสถานื่อนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ ที่แตกต่าง

ระดับความพึงพอใจด้านการกรรมการเรียนรู้สุขภาพ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระหว่างการเป็นคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนา มีความสัมพันธ์ต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของโสภณ พงศ์สุพัต (2544) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพร จังหวัดชุมพร พบว่า ผู้ป่วยในมีความพึงพอใจต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพรอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เพียง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับรายได้มีความสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพร แต่ยั้งรวมถึง ปัจจัยทางด้านผู้ให้บริการ ปัจจัยทางด้านคุณภาพบริการ และปัจจัย ทางด้านการเข้าถึงบริการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาลชุมพร

ข้อเสนอแนะ

เพศ ระดับการศึกษาและการเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความพึงพอใจระหว่าง โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านบริการสุขภาพ และเพศ ระดับการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนาไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความพึงพอใจระหว่างโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

แต่การเป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลทรายทองวัฒนามีความสัมพันธ์ต่อระดับความพึงพอใจโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องสุขภาพมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จึงมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และพึงพอใจการดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังนั้น เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพมากขึ้น ทางโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพให้กว้างขวางให้นักเรียนที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางสุขภาพด้วย

ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่องควรพัฒนาศักยภาพเด็กนักเรียนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

และรวมตัวเป็นชมรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในโรงเรียนทั้งนี้ ทางโรงเรียนควร ได้รับการสนับสนุน จากผู้ใหญ่ในโรงเรียน เช่นผู้บริหารโรงเรียน ครูเครือข่ายผู้ปกครองที่จะเป็นผู้ให้การสนับสนุนการ ทำกิจกรรมต่างตลอดจนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่จะเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางวิชาการจัดอบรม คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริม สุขภาพ จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดย ให้คณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ ได้รับการรับรองมาตรฐาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เครือข่ายและการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ควรผ่านคณะกรรมการ และให้มีการจัดหาสิ่งสนับสนุนจากภาคเอกชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 1.ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของ ครู คณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข เพื่อให้ครอบคลุมกิจกรรมการดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 2.ควรทำการศึกษาถึงองค์ประกอบอื่น ที่อาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริม สุขภาพ
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลผลิตระหว่าง โรงเรียนที่ดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กับ โรงเรียนที่ไม่ได้ดำเนินการ หรือดำเนินการที่ไม่ได้รับการรับรอง.

บรรณานุกรม

- สำนักส่งเสริมสุขภาพส่วนอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน. **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อมรการพิมพ์, 2544.**
- กานดา พูนลาภทวี. **สถิติเพื่อการวิจัย.** กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2530.
- ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 11. **คู่มือแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเขต 11.** นครศรีธรรมราช : 2542
- เดชศักดิ์ ศานติวิวัฒน์และคณะ. **ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ.** มหาวิทยาลัยขอนแก่น : ม.ป.ท, 2545.
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ(ส่วนอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน) **คู่มือการอบรมผู้นำเยาวชนเพื่อเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรการพิมพ์, 2544.
- ลักขณา เต็มศิริกุล,สุชาดา ตั้งทางธรรม : แปล นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล : บรรณาธิการ **ชุดการส่งเสริมสุขภาพในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พิมพ์ครั้งแรก : โครงการสำนักพิมพ์ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข , 2541.**
- นิตยา ศรีญาณรักษณ์. **ทฤษฎีความพึงพอใจ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ขวนพิมพ์, 2535.
- บุญชม ศรีสะอาด. **ระเบียบวิธีการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2535.
- ยุทธ ไภยวรรณ. **พื้นฐานการวิจัย.** โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น : กรุงเทพฯ, 2545.
- อนันต์ ศรีโสภ. **หลักการวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527
- คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาสถิติและระเบียบวิธีการวิจัยสาธารณสุข : **สถิติและระเบียบวิธีการวิจัยระบบสาธารณสุข.** พิมพ์ครั้งที่ 2 สุโขทัย : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช, 2545
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. **คู่มือการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับโรงเรียน(ฉบับปรับปรุง).** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมชุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ตุลาคม 2547

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. เกณฑ์มาตรฐานการประเมิน
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ฉบับ
ปรับปรุง 2548. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมชุม สหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย, 2548
- สุรเชษฐ์ คุณนิกร. การเสริมสร้างและพัฒนาวินัยข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2544
- สมศักดิ์ ชุ่มกลัด. การศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนร่วม สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2544
- อภิสิทธิ์ กิรทรัพย์. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545
- มิ่งขวัญ สันหัตถการ. การทำงานเป็นทีมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประ
ถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามทฤษฎีของผู้บริหารครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การ
บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2546

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม**สำหรับนักเรียน****แบบสอบถาม**

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนเขตรับผิดชอบ
ของโรงพยาบาลทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา
จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพ
ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยนักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้มุ่งนำไปเป็นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ผู้ประเมินขอรับรองว่า
ไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนแต่ประการใด จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรง
กับสภาพความเป็นจริง

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม**คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลือกที่ตรงกับข้อมูลสถานภาพของท่าน**

---

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. ระดับการศึกษาของนักเรียน

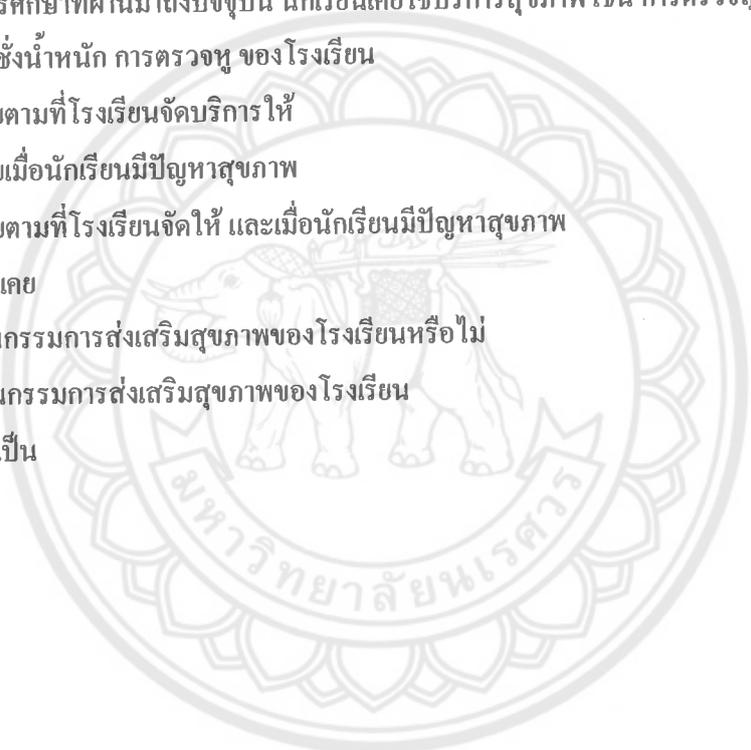
- ประถมศึกษาปีที่ 5
 ประถมศึกษาปีที่ 6

3. ในหนึ่งปีการศึกษาที่ผ่านมาถึงปัจจุบัน นักเรียนเคยใช้บริการสุขภาพ เช่น การตรวจสุขภาพ 10 ท่า การวัดสายตา การชั่งน้ำหนัก การตรวจหู ของโรงเรียน

- เคยตามที่โรงเรียนจัดบริการให้
 เคยเมื่อนักเรียนมีปัญหาสุขภาพ
 เคยตามที่โรงเรียนจัดให้ และเมื่อนักเรียนมีปัญหาสุขภาพ
 ไม่เคย

4. นักเรียนเป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนหรือไม่

- เป็นกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน
 ไม่เป็น

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการสุขภาพของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของ โรงเรียนเขต
รับผิดชอบของโรงพยาบาลทรายทองวัฒนา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลือกที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียน

ข้อที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	1. การบริการสุขภาพ					
1.	การช่วยเหลือจากโรงเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาสุขภาพ					
2.	การจัดให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันจากโรงเรียนเมื่อไม่ได้นำอาหารกลางวันมารับประทาน					
3.	การจัดให้นักเรียนได้รับอาหารเสริมต่างๆอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง					
4.	การฝึกให้นักเรียนแปรงฟันถูกวิธีหลังอาหารกลางวัน					
5.	การดูแลนักเรียนภายในโรงเรียนไม่ให้มีเหา					
6.	การสอนให้รู้จักการดูแลสุขภาพและ การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่เป็นโทษต่อสุขภาพให้กับนักเรียน					
7.	การจัดกิจกรรมออกกำลังกายสำหรับนักเรียนสัปดาห์ละ 3 ครั้งๆละ 30 นาที					
8.	การจัดโรงเรียนให้เป็นสถานที่เขตนปลอด บุหรี่ และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์					
9.	การส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน					
10.	การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆไปของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ถูกละเลย ป้องกันโรคและอันตรายที่อาจเกิดขึ้น					

ข้อที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	2. ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ					
11.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการรักษาฟันให้แข็งแรงและการแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้อง แก่นักเรียน					
12.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการกินอาหารสุกสะอาด ปราศจากสารอันตรายและหลีกเลี่ยงอาหารรสจัด สีสูดมาดแก่นักเรียน					
13.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการล้างมือให้สะอาดก่อนและหลังกินอาหาร และหลังการขับถ่าย แก่นักเรียน					
14.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องโทษของ บุหรี่ สุรา สารเสพติด การพนัน แก่นักเรียน					
15.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แก่นักเรียน					
16.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการสร้างสัมพันธ์ในครอบครัวให้อบอุ่น แก่นักเรียน					
17.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการระมัดระวังการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยภายในบ้าน					
18.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ					
19.	การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม หลีกเลี่ยงการใช้สิ่งทีก่อให้เกิดมลภาวะ					
20.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้					

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการทำวิจัย

1. การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{NZ_{d/2}^2\pi(1-\pi)}{Z_{d/2}^2\pi(1-\pi) + (N-1)d^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = ประชากร = 67 คน

π = ค่าสัดส่วนของตัวแปรในโครงการ = 0.60

d = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการประมาณค่าสัดส่วน คือ 0.05

Z = ค่ามาตรฐานภายใต้โค้งปกติซึ่งมีค่าสอดคล้องกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด

$$Z = 95\% \quad Z_{d/2} = 1.96$$

$$\begin{aligned} \text{นักเรียน} \quad n &= \frac{(67)(1.96)^2(0.60)(1-0.60)}{(1.96)^2(0.60)(1-0.60) + (67-1)(0.05)^2} \\ &= \frac{(67)(3.84)(0.60)(0.4)}{(3.84)(0.60)(0.4) + (66)(0.0025)} \\ &= \frac{61.75}{1.09} \\ &\cong 57 \text{ คน} \end{aligned}$$

2. จำนวนจากความแปรปรวนรายข้อ จากแบบสอบถามของนักเรียน

$$\text{ข้อที่ 1} \quad \frac{30(571) - (129)^2}{870} = 0.56$$

$$\text{ข้อที่ 2} \quad \frac{30(623) - (135)^2}{870} = 0.53$$

$$\text{ข้อที่ 3} \quad \frac{30(476) - (118)^2}{870} = 0.41$$

$$\text{ข้อที่ 4} \quad \frac{30(678) - (142)^2}{870} = 0.20$$

ข้อที่ 5	$\frac{30(527)-(123)^2}{870}$	=	0.58
ข้อที่ 6	$\frac{30(540)-(126)^2}{870}$	=	0.37
ข้อที่ 7	$\frac{30(501)-(119)^2}{870}$	=	0.99
ข้อที่ 8	$\frac{30(619)-(135)^2}{870}$	=	0.40
ข้อที่ 9	$\frac{30(635)-(136)^2}{870}$	=	0.64
ข้อที่ 10	$\frac{30(603)-(133)^2}{870}$	=	0.46
ข้อที่ 11	$\frac{30(660)-(140)^2}{870}$	=	0.23
ข้อที่ 12	$\frac{30(635)-(136)^2}{870}$	=	0.64
ข้อที่ 13	$\frac{30(623)-(135)^2}{870}$	=	0.53
ข้อที่ 14	$\frac{30(635)-(137)^2}{870}$	=	0.32
ข้อที่ 15	$\frac{30(594)-(132)^2}{870}$	=	0.46
ข้อที่ 16	$\frac{30(589)-(131)^2}{870}$	=	0.59
ข้อที่ 17	$\frac{30(600)-(137)^2}{870}$	=	0.88
ข้อที่ 18	$\frac{30(512)-(122)^2}{870}$	=	0.55
ข้อที่ 19	$\frac{30(635)-(136)^2}{870}$	=	0.64
ข้อที่ 20	$\frac{30(655)-(139)^2}{870}$	=	0.38

จากแบบสอบถามของนักเรียน
จำนวน 20 ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถาม 30 คน

ขั้นที่ 1

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตรความแปรปรวนรวม (S_t^2)} &= \frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)} \\
 &= \frac{30(233107) - (2641)^2}{30(30-1)} \\
 &= \frac{6993210 - 6974881}{870} \\
 &= \frac{18329}{870} \\
 &= 21.06
 \end{aligned}$$

สรุป ค่าความแปรปรวนรวม มีค่าเท่ากับ 21.06

ขั้นที่ 2 ผลรวมความแปรปรวนรายข้อ $\sum S_t^2$ กับ 21.05

$$\begin{aligned}
 \text{ขั้นที่ 3 หาสัมประสิทธิ์แอลฟา} \quad \alpha &= \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum St^2}{St^2} \right] \\
 &= \frac{20}{19} \left[1 - \frac{10.37}{21.06} \right] \\
 &= \frac{20}{19} (1 - 0.49) \\
 &= \frac{20}{19} (0.51) \\
 &= 0.53
 \end{aligned}$$

สรุป แบบสอบถามของนักเรียน มีความเชื่อถือปานกลาง